

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2026

Luonnos

Hallitus 12.11. 2025

EDISTYKSELLINEN TIEDELIITTO RY TOIMINTA-AJATUS JA TAVOITTEET

Keskusteleva tiedejärjestö

Edistyksellinen tiedeliitto on tieteellinen järjestö, jonka toiminnan päämääränä on tiede- ja korkeakoulupolitiikkaa koskevan keskustelun edistäminen, yleinen tieteen ja tutkimuksen edistäminen ja tiedepolitiikkaan vaikuttaminen. Tiedeliitto ry on poliittisesti sitoutumaton tieteellinen järjestö ja Tieteellisten seurain valtuuskunnan jäsenseura. Tiedeliitto on monitieteinen ja tieteeseen liittyvistä kysymyksistä laaja-alaisesti keskusteleva järjestö.

Tiedeliiton keskeisiä tavoitteita ovat:

- koulutuspolitiikan näkeminen erottamattomana osana tiedepolitiikkaa
- korkeimman opetuksen ja tieteellisen tutkimuksen resursoinnin suunnitelmallinen ja pitkäjänteinen edistäminen
- eri tieteenalojen, tieteidenvälisen ja monitieteellisen tutkimuksen erityispiirteiden ja -tarpeiden tunnistaminen ja huomioon ottaminen
- korkeakoulutuksen, korkeakouluopiskelun ja tutkijanurien tasa-arvoisuuden edistäminen
- yhteistyöverkostojen luominen eri tieteentoimijoiden ja yhteiskunnallisten päätöksentekijöiden kanssa
- nuorten tutkijoiden kannustaminen mukaan yhteistyöhön kehittämään tieteellistä toimintaa
- yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen tutkijoiden ja opettajien yhteistyön kehittäminen
- suomen kielellä käytävän tiede- ja korkeakoulupoliittiselle keskustelun sekä tutkitun tiedon saatavuuden edistäminen
- tutkimustiedon vastuullisen ja avoimen hyödyntämisen edistäminen yhteiskunnallisessa päätöksenteossa myös tiedettä ja korkeakoulutusta koskevissa kysymyksissä
- tiede- ja korkeakoulupoliittisen päätöksenteon avoimuuden ja osallistavuuden edistäminen
- tutkimus-, koulutus- ja innovaatiopolitiikkaa koskevien päätösten yhteiskunnan eri sektoreille ulottuvien systeemitasen vaikutusten tunnistaminen
- tieteen, koulutuksen ja teknologian roolin ymmärtäminen yhteiskunnan ja kulttuurien muutoksessa.

Tavoitteiden saavuttamiseksi liitto järjestää Edistuksen Päivät -tapahtuman sekä muita seminaareja ja tilaisuuksia. Tiedeliitto julkaisee Tiedepolitiikka-lehteä sekä antaa lausuntoja ja kannanottoja. Tiedeliitto tekee yhteiskunnallista vaikuttamistyötä ja välittää tutkittua tietoa monikanavaisesti Tiedepolitiikka-lehdessä, seminaareissa, tapahtumissa ja verkkoviestinnässä.

Tiedeliiton toiminta on suunnattu korkeakouluissa ja tutkimuslaitoksissa toimiville tutkijoille, opettajille ja opiskelijoille, tieteestä kiinnostuneille kansalaisille sekä yhteiskunnallisille vaikuttajille. Toiminta on avointa kaikille tiede- ja korkeakoulupolitiikasta kiinnostuneille.

Tieteellinen ja yhteiskunnallinen toiminta: palvelu, vaikuttaminen, edistäminen ja tukeminen

Toiminnassaan liitto tuo luotettavaa ja yleistajuista tutkimustietoa sekä tieteentekijöiden asiantuntemusta kaikkien ulottuville koulutustaustasta riippumatta. Samalla edistetään yhteiskunnallista keskustelua ja lisätään tieteidenvälistä ymmärrystä, yhteistyötä eri tieteenalojen, tieteellisen tiedon tuottajien ja käyttäjien välillä sekä tuodaan esille tutkimustietoa päätöksenteon tueksi. Tiede- ja korkeakoulupolitiikasta keskustellaan tutkittuun tietoon pohjautuen.

Toimintavuonna kehitetään tapahtumia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Edistysellinen tiedeliitto ry tekee yhteistyötä yliopistojen, ammattikorkeakoulujen, tutkimuslaitosten, erilaisten järjestöjen ja tutkijoiden sekä tiedepolitiikassa ja -hallinnossa toimivien kanssa. Tiedepolitiikka-lehdessä kirjoittavien ja seminaareissa sekä keskustelutilaisuuksissa esiintyvien alustajien kautta tehdään kiinteää yhteistyötä yli tiederajojen. Tiedeliitto suuntautuu kohti yhteiskunnallista ja poliittista dialogia päätöksentekijöiden kanssa. Vuoden 2026 keskeinen teema on *Tiedelukutaito*. Tähän teemaan kytkeytyy tutkimuksen yhteiskunnallinen merkitys, luottamus tutkimukseen ja tiedon luotettavuuteen, kriittinen ote tieteelliseen tietoon, tiedeviestinnän merkitys, päätöksentekijöiden tiedelukutaito, tieteeseen syventymisen mahdollisuus, tiedon kestävä käyttö, tuottaminen ja vaikuttavuus, tiedelukutaidon opetus ja opettajankoulutus, sekä tieteellisen tiedon saavutettavuus.

TOIMINNAN PAINOPISTEET VUONNA 2026

Toiminnan ja toimintamuotojen kehittäminen

Vuosi 2026 on Tiedeliiton 54. toimintavuosi. Vuoden 2026 keskeinen teema on *tiedelukutaito*.

Uusien toimintatapojen ja -muotojen kehittäminen jatkuu aktiivisesti. Toimintamuotoina ovat muun muassa:

- Tiedepoliittinen vaikuttaminen (tapahtumat, lausunnot, viestintä).
- Toiminnan ja toimintamuotojen kehittäminen: yhteistyötä kehitetään eri toimijoiden kanssa tieteidenvälisen ymmärryksen lisäämiseksi ja tutkimustiedon tuomiseksi päätöksenteon tukemiseksi.
- Vuorovaikutus ja verkostoituminen: kehitetään tapahtumayhteistyötä eri tiedejärjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa.
- Jäsenistö: kehitetään jäsenhankintaa ja käynnistetään kuukausittaiset virtuaalihakvit jäsenistön matalankynnyksen osallistumiseksi.
- Viestintä: Tiedepolitiikka-lehden lisäksi ja perinteisten tilaisuuksien rinnalla kehitetään aktiivista verkkoviestintää ja verkkosisältöjen tuottamista, kuten podcasteja ja blogisivustoja. Tavoitteena on digitaalisin keinoin kehittää tutkitun tiedon saatavuutta.
- Hallitus: Hallituksen työnjakoa kehitetään vastuualueiden määrittelyn kautta ulkoisen verkostoitumisen edistämiseksi. Tiedepolitiikan tutkimusalueen kehittäminen tieteellisen julkaisutoiminnan (Tiedepolitiikkalehti) ja tieteellisten seminaarien avulla.
- Järjestötoiminta, johon kuuluu jäsenistölle ja muulle yleisölle tiedottaminen ajankohtaisista tieteeseen ja tiedepolitiikkaan liittyvistä kysymyksistä (seminarit, keskustelutilaisuudet ja sosiaalinen media).
- Nykyistä voimakkaampi osallistuminen tiedepoliittiseen keskusteluun.
- Kehitetään yhteistyötä muiden tiedejärjestöjen ja toimijoiden kanssa tiedepoliittisen keskustelun kehittämiseksi.
- Tiedepolitiikka-lehden vaikuttavuutta seurataan esimerkiksi artikkeleiden ja numeroiden lataustiedoilla. Samoin lehden käyttöä kuvastaa Journal.fi -sivustolta ja Elektra-palvelusta saatavat tiedot.

Kaikki vuoden 2026 tapahtumat pyritään toteuttamaan monimuotoisesti niin, että tilaisuudet järjestetään lähitilaisuuksina ja jaetaan suoratoistona verkon välityksellä. Etäosallistumisen myötä tilaisuuksien osallistujamäärää voidaan kasvattaa. Hybriditapahtumien sähköisiä tallenteita hyödynnetään jälkikäteen. Tiedepolitiikka-lehdessä julkaistaan tilaisuuksien alustuksiin perustuvia artikkeleita ja puheenvuoroja ja tilaisuuksien sähköisiä tallenteita tuodaan liiton verkkosivuille.

Tiedeliiton kotisivuilla esitellään myös aktiivisesti liiton tavoitteita ja näkemyksiä sekä tiedotetaan niistä jäsenistölle ja muille liiton toiminnasta kiinnostuneille.

Vuorovaikutus ja verkostoituminen

Tapahtumia kehitetään vuonna 2026 yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Yhteistyötä pyritään kehittämään erityisesti muiden tieteellisten ja tiedepoliittisten järjestöjen sekä toimijoiden kanssa:

- Yhteisseminaareja ja tiedotustyötä Suomen tieteen- ja teknologian tutkimuksen seura ry:n ja Korkeakoulututkimuksen seura ry:n, ja Käytäntölähtöisen tutkimuksen seura PraBan kanssa.

- Yhteistyötä tiedevaikuttamisessa Suomen kasvatustieteellisen seuran, Aikuiskasvatuksen Tutkimusseura ry:n ja Työelämän tutkimusyhdistys ry:n kanssa.
- Tapahtumayhteistyötä Tutkijoiden ja kansanedustajien seura Tutkaksen kanssa.
- Tiedotus- ja muuta yhteistyötä muun muassa Tieteellisten seurain valtuuskunnan, Suomen tiedekustantajien liiton, Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto KULTTI ry:n, Suomen tiedetoimittajien liiton, Tulevaisuuden tutkimuksen seuran sekä Puistofilosofia ry:n kanssa.

Jäsenistö

Jäsenhankintaa kehitetään monipuolisella toiminnalla. Tavoitteena on saada liiton jäseniksi nuoria tutkijoita ja opiskelijoita, joten toiminnassa nostetaan esille heitä kiinnostavia aiheita ja saamaan heitä mukaan toimintaan. Tästä esimerkkinä vuonna 2023 ensimmäistä kertaa toteutettu ja vuonna 2025 jatkettu Kirjoitustyöpaja.

JULKAISUTOIMINTA

Tiedepolitiikka-lehti

Liiton julkaisema Tiedepolitiikka-lehti toimii foorumina ensi sijassa *suomen kielellä käytävälle tiede- ja korkeakoulupoliittiselle keskustelulle*. Lehden tavoitteena on nostaa esiin tieteeseen, korkeakoulutukseen, tutkimukseen ja teknologiaan sekä niiden yhteiskunnallisiin ulottuvuuksiin liittyviä ajankohtaisia kansallisia ja kansainvälisiä kysymyksiä. Tiedepolitiikka-lehti edistää tieteidenvälistä ymmärrystä ja luo edellytyksiä aiempaa syvemmälle yhteistyölle sekä eri tieteenalojen että tieteellisen tiedon tuottajien ja käyttäjien välillä. Tiedepolitiikka tuo tutkimuspohjaisesti esiin tieteeseen, korkeakoulutukseen, tutkimukseen ja teknologiaan sekä yhteiskunnallisiin ulottuvuuksiin liittyviä ajankohtaisia kansallisia ja kansainvälisiä kysymyksiä. Vuosi 2026 on lehden 51. ilmestymisvuosi.

Tiedepolitiikka-lehti julkaisee referee-menettelyn läpi käyneitä tieteellisiä artikkeleita, vertaisarvioimattomia artikkeleita, lectioita, katsauksia, puheenvuoroja sekä esittelee tietokirjallisuutta. Lehti käyttää Tieteellisten seurain valtuuskunnan myöntämää vertaisarviointitunnusta. Tiedepolitiikka-lehden kirjoittaja- ja lukijakunnassa on eri alojen tutkijoita, tiede- ja korkeakouluhallinnossa työskenteleviä, päätöksentekijöitä sekä tieteestä ja yhteiskunnallisista asioista kiinnostuneita kansalaisia. Vuonna 2025 käynnistettiin kahden vuoden välein jaettava parhaan vertaisarvion artikkelin palkitseminen. Vertaisarviointia kehitetään sekä lehden sisällä että yhteistyössä Koulutusalan tiedejulkaisujen kansallisessa verkostossa. Lehti osallistuu journal.fi -alustan kehittämiseen.

Tiedepolitiikka-lehti ilmestyy neljästi vuodessa. Tiedepolitiikka-lehden numerot ovat vuodesta 2020 sähköisesti luettavissa Journal.fi -palvelussa. Tiedeliiton omilta kotisivuilta (www.tiedeliitto.net) on luettavissa vuosina 1999–2019 ilmestyneiden numeroiden sisällysluettelot ja pääkirjoitukset. Tiedepolitiikkalehti on mukana **Julkaisufoorumiluokituksessa**. Lehti on tasolla 1.

Tiedepolitiikka-lehden artikkeleiden viittaustietoja on vuodesta 1994–2022 **Tiedejatutkimus.fi**-sivustolla. Sivusto on opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) tarjoama palvelu, joka kokoaa ja jakaa tietoa Suomessa tehtävästä tutkimuksesta. Palvelu parantaa tutkimusta koskevan tiedon ja asiantuntijoiden löytymistä sekä lisää suomalaisen tutkimuksen näkyvyyttä ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Palvelu sisältää tietoa muun muassa suomalaisesta tutkimusjärjestelmästä, suomalaisten organisaatioiden julkaisuista, julkisten ja yksityisten tutkimusrahoittajien rahoittamista hankkeista sekä tilastotietoa tutkimuksen henkilöstön, rahoituksen sekä julkaisujen tieteellisen vaikuttavuuden kehityksestä. Tiedot kerätään valtakunnallisen VIRTJA-julkaisutietopalvelun kautta ja tietoja käytetään muun muassa korkeakoulujen perusrahoituksen laskentakriteereinä. Palvelun sisältämät julkaisutiedot löytyvät myös JUULI – julkaisutietoportaalista.

Edistyksellinen tiedeliitto on jäsenenä Kulttuuri, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultti ry:ssä ja on esillä Kultin kotisivuilla. Tiedeliitto on Suomen tiedekustantajien liitto ry:n jäsen ja käyttää aktiivisesti sen järjestämiä koulutuksia ja tapahtumia. Tiedepolitiikka-lehti on esillä Kultti ry:n kotisivuilla.

Avoim saatavuus

Tiedepolitiikka-lehti siirtyi vuoden 2024 alusta välittömästi avoimeen ja täysin sähköiseen lehteen. Lehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa Journal.fi -palvelun kautta. Palvelun kautta vuosien 2020–2024 kaikki numerot ovat luettavissa.

Jatketaan Creative Commons – lisenssin CC-BY käyttöä, jossa teosta saa kopioida, levittää, näyttää ja esittää julkisesti ja siitä saa luoda johdannaisteoksia, kunhan tekijän ja oikeudenomistajan nimi mainitaan asianmukaisesti.

Lehden päätoimittajat, toimituskunta ja toimitussihteeri jatkavat vuonna 2023 käynnistämäänsä lehden kehittämisprosessia. Lehden sisältöä kehitetään aktiivisesti painottaen ensi sijassa korkeakoulu- ja tiedepolitiikkaan kytkeytyviä aihepiirejä. Tavoitteena on kasvattaa Tiedepolitiikka-lehden tunnettavuutta. Lehden näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa entisestään lisätään nostamalla viestinnässä aktiivisesti esille eri numeroiden teemoja. Lehti on mukana suomalaisten koulutusalan tiedelehtien Koulutuksesta -verkkolehden kehittämistyössä.

Kopiosto ja Elektra

Elektra-palvelu päättyi vuoden 2022 lopussa. Vuoden 2026 aikana käynnistetään Tiedepolitiikka-lehden aiempien numeroiden siirto Journal.fi-palveluun.

Markkinointi

Tiedepolitiikka-lehdestä viestitään sosiaalisessa mediassa (Facebook, LinkedIn, X) uuden numeron ilmestyessä, jäsenistölle sähköpostitse sekä artikkelinostoilla ilmestymisten välillä. Lehden näkyvyyttä ja saavutettavuutta suurelle yleisölle ja päätöksentekijöille kehitetään yhteistyössä koulutusalan tiedejulkaisujen kansallisen verkoston kanssa.

SEMINAARITOIMINTA

Edistyksen Päivät 2026

Edistyksen Päivät ovat liiton vuosittain järjestämä seminaaritoiminnan päätapahtuma, johon kokoonnutaan kuuntelemaan ja keskustelemaan tieteen sekä ympäröivän yhteiskunnan näkemyksistä kulloinkin valitusta teemasta. Edistyksen Päivät ovat monimuotoinen tieteen, kulttuurin sekä sivistys-, yhteiskunta- ja elinkeinoelämän kohtauspaikka. Päivien teemat käsittelevät yhteiskunnallisen kehityksen kannalta keskeisiä kysymyksiä.

Monitieteinen ja monialainen vuoropuhelu edistää keskustelukulttuuria, tukee innovatiivista tutkimusta ja tuotekehitystä sekä tieteellisen tiedon laaja-alaista käyttöä. Edistyksen Päivillä avautuu uusia näkökulmia ja opitaan uutta, kun kiinnostavissa alustuksissa ja keskusteluissa eri alojen asiantuntijat jakavat ajatuksia ja kokemuksiaan.

Edistyksen Päivät järjestetään 51. kerran loka-marraskuussa. Päivien esitelmöitsijät ovat eri alojen korkeatasoisia asiantuntijoita. Alustava teema on *tiedelukutaito*. Ohjelma vahvistetaan vuoden 2026 alussa.

Tiedeliitto osallistuu Puistofilosofiaviikkoon. XVI Puistofilosofia-viikkoa vietetään Ikaalisissa 21.-25.7.2026.

TALOUS, HALLINTO JA JÄRJESTÖTOIMINTA

Tiedeliiton rahoitus perustuu jäsentuottoihin sekä Tieteellisten seurain valtuuskunnan julkiasutoiminnan erityisavustukseen. Suuri osa Tiedepolitiikka-lehdestä, seminaareista ja keskustelutilaisuuksista tuotetaan maksuttomana vapaaehtoistyönä, mikä ei näy talousarviossa.

Taloudelliset voimavarat ohjaavat tapahtumien määrää ja toteutustapoja. Tapahtumia pyritään järjestämään yhteistyössä muiden tahojen kanssa.

Liiton hallitus kokoontuu vuoden 2026 aikana 6–8 kertaa sekä järjestää vuosi- ja syyskokouksen.

TIEDOTUSTOIMINTA

Liiton kotisivuilla tiedotetaan aktiivisesti toiminnasta. Liiton toimintaa ja Tiedepolitiikka-lehteä esitellään myös erilaisten tapahtumien ja messujen yhteydessä. Näin pyritään tuomaan esille liiton toiminnan tavoitteita, lisäämään liiton ja Tiedepolitiikka-lehden tunnettuisuutta, kasvattamaan samalla jäsenmäärää sekä Tiedepolitiikka-lehden tilausmäärää.

Vuoden 2026 aikana kehitetään verkkopohjaista viestintää ja sisällöntuotantoa, kuten podcasteja ja blogisivustoja. Pyritään digitaalisin keinoin lisäämään tutkitun tiedon saatavuutta. Jäsenille liiton toiminnasta ja tulevista tapahtumista tiedotetaan jäsenkirjeellä, sähköpostilla, ilmoituksilla, Tiedepolitiikka-lehdessä, liiton kotisivujen www.tiedeliitto.net, Facebook-sivujen www.facebook.com/Tiedeliitto, ja LinkedInin kautta. Tavoitteena on toiminnasta tiedottamisen lisäksi osallistua vuorovaikutteiseen tiedonvälitykseen tiede- ja korkeakoulupolitiikan aihepiireissä.

TOIMINNAN SEURANTA

Eri tapahtumista kerätään osallistujamäärät ja ne tilastoidaan liiton toimintakertomukseen. Sosiaalisen median, verkkosivujen ja suoratoistojen seuranta- ja käyttäjätietoja seurataan. Edistyksen Päivien osallistujilta toteutetaan palautekysely tapahtumasta. Tilanteen mukaan palautekysely voidaan tehdä myös muissa seminaareissa. Jäsenistöltä ja tapahtumiin osallistujilta tullutta palautetta käsitellään liiton hallituksen kokouksissa.